

وانهی ۹۱: پرسیار له مرۆڤه وهلام له خوداوه ۲

بهشی دووهه

با بهرد هوا م ده بین له وهی وانهی رابردوو ده ستمان پی کرد که وهلامی ئه و پرسیارانه ده دهینه وه. پیش ئه وهی ده سمت پی بکهین، شتیک هه یه ده بیت روونی بکهینه وه. کاتی وهلامی پرسیاره کانتان ده دهینه وه، جورئت ناکهین پشت به زانیاری خومان ياخود زانیاری که سی تر ببیسین. تنهها پشت به ووشی خودا ده بستین. ئیمه وهلامی پرسیاره کانی نیوه مان لای نیه، به لکو خودا وهلامه کانی لایه و له نوسراوه پیرزه کان پیمانی به خشیه وه. ئینجیل ده فرمومی: (چونکه وشهی خودا زیند ووه، کاریگره، له هممو شمشیرلیکی دو ودهم تیزتره، نیوانی ده رون و روح و جومگه و ملخی ئیسک ده بیلت، نیاز و بیری دل جیا ده کاته وه.) (عیبرانیه کان ۴: ۱۲) ئیستاش با بگه پینه وه لای پرسیاره کان.

پرسیاری یه کم ده لی: (ئه وهی خراپ بیت له لای خوداوه نایات). زور که س ده لین و نییه، له بئر ئه وهی باوه پیان وايه که خودا یه کم جار شتی خراپی درووست کرد پیش ئه وهی شتی باش درووست بکات.

پیگامان بدهن وهلامی ئم پرسیاره به پرسیاریک له ناو ئینجیل بدهینه وه. (ئایا له یه ک کانی دا سازگار و سویلر هه لدھ قولیت؟)

(یاقوب ۲: ۱۱) وهک چون کانی ياخود بیر ئاوی شین و شویری لی هه لناقولی، خودا ش سه رچاوه هه ردوو چاکه و خراپه نیه. نوسراوه پیرزه کان ده فرمومی: خودا پوناکیه، هیچ تاریکی تیدا نییه. (۱ یوحنا ۱: ۵) با که س کاتی تاقی ده کریته وه نه لیت: (الله یه ن خوداوه تاقی ده کریمه وه). چونکه خودا به خراپه تاقی ناکریته وه، ئه ویش که س تاقی ناکاته وه. به لکو هر که سیک به و هله وسیه هله یه تی تاقی ده کریته وه، ئه گهر پی راکیشا را و هه لخه له تا. برایانی خوش ویستم، هه لمه خه لتین. هممو به خشینیکی چاک و به هر یه کی ته او له لایه ن سه ره ویه، له لای باوکی پوناکیه کانه وه دیتنه خواره وه، ئه وهی ناگوریت و سیبدری خولانه وهی نییه.

خواستی له سه ربوو کهوا به وشهی راستی له دایک بیین، تاکو بیینه نویه رهی به دیهینراوی. (یاقوب ۱: ۱۶-۱۸)

پیغامبری خودا حه ب حقوق نوسیویه تی: ئهی تو له سه ره تاوه نیت ئهی خوداوه نه، جا نامین. چاوه کانت له وه پاکترن ته ماشای خراپه بکهن و ناتوانیت روو له زولموزر کهیت. که سیک له خوی راستودروستر قوو تده دات؟ (حه ب حقوق ۱: ۱۲، ۱۳) بؤیه ئه گهر خودا نه توانیت پوو له خراپه بکات، پیویسته باوه پ نه کهین کهوا خراپه درووست بکات. خودا فریشته يه کی درووست کرد به ناوی لو سیفیر، به لام لو سیفیر بوبه شهیتان به هه لبڑاردنی خوی یاخی بون دژ به خودا. خودا ناده م درووست کرد، به لام ناده م بوبه گوناهبار به هه لبڑاردنی خوی گویی پاوه نه بونی خودا. ووشی خودا فیرمان ده کات که شهیتان و دله خراپه کاره کانی مرۆڤ سه رچاوه هی خراپه ن و خودا و ووشی خودا سه رچاوه هی چاکه ن.

پرسیاری دووهم ده لی: ئه گهر خودای پیرز پر له به زهی، باشه بوقچی پاده و هستی و ته ماشای ده مه قالی و جه نگ و کوشتن و خراپه کاری جیهان ده کات؟ ناتوانی شتیک بکات یارمه تی ئه و خه لکه بدت؟

به دلنيایه وه، خودا په روه ردگاری به زهی و ئه وهی شتیک بکات بوقاره ده بیت دانی خه لکی جی به جی کردووه! خودا پنگاری ده ری پاستودرووستی ناردووه، عیسای مه سیح، بوقه وهی ئاشته و ایی له نیوان خوی و خه لک و پاشان خه لک له نیوان یه کتری درووست بکات به مردن له بئر گوناهه کانی جیهان. به لام، پیش ئه وهی خه لک به راستی ئاشته و اییان هه بی له نیوان یه کتر، ده بیت یه کم جار باوه پ بینن به عیسا و هک پنگاری ده ریان کهوا خودا ناردي و مل که چی بین. کاتی په یوه ندیمان له گهل خودا باشه، ئه و کاته په یوه ندیمان له گهل خه لکیش باش ده بیت. تنهها له و حاله ته ئاشتی راسته قینه هه یه. هممو شتیک پشت ده بستی به وهلامانه وه مان به رام بهر خودا. ده بیت ئه و چاره سه ره و هر بگرین که خودا دابین کرد. هه روه ها، له بیرت بیت که خودا دادوه رهی ئه کم جیهانه ده کات له بئر خراپه کاری بیه کی. ووشی خودا ده فرمومی که په روه ردگار عیسای مه سیح ده گه پیت وه له کوتایی پوژکاردا و دادوه رهی هممو که س ده کات که په تیان کرده وه راستی قه بول بکن و گویی پاوه لی بن. له پاش ئه وهی په روه ردگار عیسا هممو دوژمنه کانی خودا دینیتنه خواره وه، هممو به دی هینراوه کان نوی ده کاته وه. و ئه و کاته ئه وهی له نوسراوه پیرزه کان نوسراوه دیتنه دی، کهوا ده فرمومی:

پیگای راست و دروستی

وانهی ۹۱

پرسیار له مرۆڤهوه، وهلام له خوداوه ۲

ئیتر هیچ نەفرەتیک نامیئیت... ئیتر مىدن ناییت، شیوهن و هاوار و ئازار نامیئن، چونکە شتەكانى پیشىو بەسەرچۈن. (ئاشكراڭىدىن ۲۲: ۳، ۲۱: ۴)

پرسیارى سیيھم دەلی: ھیندەك كەس ھەميشە باوهپىان وابۇو ئەگەر گوناھىتكەن ئەنجام بىدەن، ئەو گوناھە كار لە ئەوان دەكەت، بەلام كار لە مەندالەكانىيان ناكلات چونكە ئەوان ئەنجامىان نەداوه. بەلام ھەمسىھەكانى دەلین ئەو گوناھە باپېرىھەگەورەمان ئادەم ئەنجامى دا لە باخچەي بەھەشت بۆ ھەموو نەوهەكانى بلاۋىووه، و خودا دەبىت سزايىان بىدات. ئەم شتە چۆن دەبىت؟

پەندى پېشىنان دەلىت: (گىا لەسەر پەگى خۆى شىن دەبىت). ئەمە پاستە وانىيە؟ ھەموو مان ھاۋپاين ئەگەر مەندالىكت ھەبىت و لە مالى خۆت بەخىوی بکەي ئەوا خەسلەتى تو وەردەگرى، چاك و خراپ، لە تو باوك و دايىكى وەردەگرى. دەبىتە پەنگانەوهى شىوازى قىسىكىدەن، شىوازى زىيان، شىوازى بىرگەنەوهەت و شىوازى ئەنجام دانى شت. ھەمووان سەر بە خىزانى ئادەم و حەوانىن. ئىمە نەوهى ئەوانەين كە گوپىرایەلی فەرمانى خودا نەبوون. ئايىا بە باوباباپىرانمان ناچىن؟ كى لە ئىمە دەتوانى بلى ھەركىز تەنانەت يەك جارىش بىت لە فەرمانەكانى خودا دەرنەچۈۋىنە؟ ھەمووان تاوانبارىن! ئىمە بە خەسلەتىك لەدايىك بۇوين كەوا گوپىرایەلی فەرمانەكانى خودا ئابىت. لەكىيە خەسلەتى گوپىرایەلی نەبوونەمان بۆ ماوهەتەوە؟ لە ئادەمەوە. وەك نەخۇشىيەكى پىس، گوناھى ئادەم بۆ ھەموو مان بلاۋىووه. ئايىا بە دەلمان بىت يان نا، ئەوا بەو شىوھىيەيە. ئەمە ئەوهە كە ووشە خودا پايدەگەينى كاتى دەفەرمۇي: بەھۆى مرۆڤيک گوناھ هاتە جىهان، بەھۆى گوناھىش مىدن، بەم شىوھىيە مىدن ھەممۇ خەلکى گىرتەوه، لەبەر ئەوهە ھەموو گوناھىان كىد! (رۆما ۵: ۱۲) بەلام ھەموو ھىوامان لەدەست نەداوه، لەبەر ئەوهە ووشە خودا ھەروھا دەفەرمۇي: كەواتە وەك چۆن بە يەك گوناھ تاوانبارىكىن بۆ ھەموو مرۆڤ هاتە كايمەوه، بە ھەمان شىوھە بە كارىكى راستودروست يىتىوانكىرىن هاتە كايمەوه كە ژيان بۆ ھەموو مرۆڤ دەھىنیت. (رۆما ۵: ۱۸)

پرسیاريىكى ترە يە دەلی: بۆچى كتابىي پىرۆز دابەشى دوو بەش كراوه بۆ پەيمانى كۆن و پەيمانى نوى؟ بەكورتى، ھەموو ئەوهە پېغەمبەران نۇوسىيان لە پەيمانى كۆن، پېش لەدايىك بۇونى مەسيح نۇوسىيان. ھەموو ئەوهە لە پەيمانى نوى بەھەشە كەوا يەكەم بەپەيمانى نۇوسى ئەمە بۇو: (خودا مەسيح دەنیرى!) بەلام پەيمانى پەيمانى نوى ئەمەيە: (خودا مەسيحى نارد، ھەروھك بەللىنى دابۇو لەسەر زارى پېغەمبەرانى!) سوپاسى خودا دەكەين كەوا كتابىي پىرۆز دوو بەشە كە - پەيمانى يەكەم و پەيمانى نوى، لەبەر ئەوهە لە دوو بەشە دەتوانىن بېيىن ئەوهە خودا بەللىنى پى دابۇو زۆر لەو پېش هاتە دى! خودا عىسى مەسيحى پزگارى دەرى نارد، ھەروھك بەللىنى بە باوباباپىرانمانى دا لە تەورات و زەبۇرەكان و نۇوسراوه كانى ترى پېغەمبەران.

پرسیاريىكى تر: زۆر كەس دەلین مرۆڤ نازانى ئايى دەچىتە بەھەشتەوە يان دۆزەخ. تەنها خودا دەزانى. بەلام ھەمسىھەكان دەلین ئەگەر ئەمپۇ بىرى دەچىي بەھەشتەوە. لەسەرج بەنەمايەك وادەلین؟ با وەلامى ئەم پرسىيارە بە پرسىيارىك بەدەينەوە. ئايىا خودا دەتوانى لە ووشە خۆى پەشىمان بىتەوە؟ ئايىا خودا دلسۆزە بەرامبەر بەللىنەكانى؟ ووشە خودا دەفەرمۇي: ھەموو پېغەمبەران شاپەتى بۆ دەدەن كە ھەر كەسىك باوهپى بى پەھىنیت، بەخشىنى گوناھەكانى بە ناوى ئەو دەست دەكەۋىت. (كىدارى نىئىدراروان ۱۰: ۴۲) ئەمانەم بۆ ئىلۇن نۇوسى كە باوهەتان بە ناوى كۆپى خودا هەيە، تاكو بىزانن ژيانى تاھەتايىتان هەيە. (۱ يۆحەنا ۵: ۱۳)

لەبەر ئەوهە خودا خۆى لە ووشە فەرمۇويەتى كە دەتوانىن بىزانن ژيانى تاھەتايىمان ھەيە، ئىمە كىتىن بىلەن كەس ناتوانى بىزانن لەكۆي ژيانى تاھەتايى بەسەر دەبەين؟ بەللى، دەتوانى بىزانن بۆ كۆي دەپۈيت لەپاش مىدن! پرسىيارە كە ئەمەيە: ئايى بەپاستى باوهەرت بە عىسى مەسيح و قوبانىيە تەواوه كەي ھەيە؟ ياخود مەتمانەت بە (كىدەوه چاكەكانىتە)? تەنها ئەوانەى مەتمانەيان بە مەسيحە دەتوانى بەپاستى بىلەن، (دەزانم كە ژيانى تاھەتايىم ھەيە!) سوپاس.

پرسىيارى شەشم دەلی: عىسا پايدەيەنە كەوا يارمەتىدەرە كە، (پاراكلېتىس) لەپاش ئەو دېت. عىسا باسى كىي دەكىد؟

(پاراکلیتوس) ووشیه کی یونانیه به مانای پاویزگار یان یارمه تیده ر یان پاریزه ر دیت. له ئینجیل ناوی پاراکلیتوس به کار هاتووه بق عیسا (تماشای ۱ یوحنا ۲: ۱ بک) و بق حی پیرۆزیش به کار هاتووه. وهک له ئینجیل خویندمانه وه، پیش ئوهی په روهدگار عیسا بگه پیته وه ئاسمان به لینی به قوتابیه کانی دا و فرموموی: (منیش داوا له باوک ده کم یارمه تیده ریکی دیکه تان بداتی که تاهه تایه له گله لتان بمیئنیته وه، روحی راستی، کدوا جیهان ناتوانیت و هریگریت، چونکه نایینیت و نایناسیت. به لام ئیوه ده بیانس، چونکه له گله لتان ده میئنیته وه له ئیوه دا ده بیت... یارمه تیده ره که، روحی پیرلوز، ئوهی باوک بمناوی من ده بینیزیت، ئه و ههموو شتیکتان فیر ده کات و ههموو ئه و شتانی پیم و توون بیرتان ده خاتمه وه... جیهان سه رزه نشت ده کات له سهر گوناه... چونکه باوهزم بی ناهیین... ټورشلیم به جی مه هیلن، به لکو چاوه ری به لینه کهی باوک بکهن که له منهوه بیستان. چونکه یه حیا خله لکی له ئاو هله لده کیشا، به لام ئیوه پاش چند روزیکی کم به روحی پیروز باپتیز ده کرلین.)

(یوحنا ۱۴: ۱۶، ۱۷، ۲۶ و ۱۶: ۸، ۹ و کرداری نیزداوان ۱: ۴)

په روهدگار عیسا فرموموی کهوا یارمه تیده ره که مرؤف نه ببوو، به لکو پرخ ببوو - روحی پیرۆزی خودا کهوا که س ناتوانی بیبینی. عیسا به قوتابیه کانی فرمومو که له پاش گه رانه وهی بق ئاسمان خودا پرحی پیرۆز ده تیری بق ئوهی له ناو دلیان بژی. چهن به رنامه یه ک له مه و پیش، خویندمانه وه چون ئوه وهک خوی پوویدا له پرچی فیستیقالی پهنجایه مین، ده پرچ له پاش ئوهی عیسا سه رکه وته ئاسمان.

به کورتی، یارمه تیده ره که پرحی مه سیحه کهوا دیت و له ناو دلی هه موو ئه و که سانه ده زی که ئینجیل قه بول ده کهنهن. ئه گه ره پراستی باوه پ بینی، پرحی پیرۆز دلت پاک ده کاته وه و نویی ده کات، و هیمای خودات لی ده دات و هک مندالی خوی و بشیکت ده داتی له حزوری پیرۆزی خودا تاهه تا. نووسراوی پیرۆز ئوه راده گه بینی کاتی ده فرمومی: ئیوهش که تیای دان، کاتی وشهی راستیتان بیست، ئینجیلی پر زگاریتان، له ئه ویش دا مۆركان کاتی باوه ره تان هینا به پرحی پیرۆزی به لین پیدر او، ئوهی پیشکی ده ستبدھری میراته که مانه، بق کرینه وهی گه لی تاییه تی خودا، بق ستایشکردنی شکویه کهی. (ئه فرسو ۱: ۱۳، ۱۴)

بق ئیمه باوه ردار، پرحی پیرۆز یارمه تیده ره و پتنمای و هیز و مامؤستا و نور شتی ترمانه. نور شتہ مان بق ده کات کهوا ناتوانین هه مووی باس بکهین. له لایه که یارمه تیمان ده دات له نویز. جیاوازیه کی گهوره هه یه له نیوان تنه نویز کردن و به راستی نویز کردن بق خودا! پرحی پیرۆز یارمه تیمان ده دات نویزی راسته قینه بق خودا بکهین. وهک نووسراوه: پرچه که له لاوازیه کانمان دا یارمه تیمان ده دات. چونکه نازانین پیویسته بوجی نویز بکهین، به لام پرچه که خوی به نالمه دا کوکیمان لی ده کات به شیوه یه ک که باس ناکریت. (روما ۸: ۲۶) هه موو ئه وانه به راستی باوه پیان به ئینجیلی عیسای مه سیحه، پرحی پیرۆز له ناویاندا ده زی. نووسراوی پیرۆز ده فرمومی: ئه گه ره یه کلیکیش روحی مه سیحی نه بیت، ئه وا هی مه سیح نییه. (روما ۸: ۹)

پرسیاری دوایه مین ده پرسی: تیگه یشتريته وه له فیرکاریه که مان که ده چمه به هه شت ئه گه ره عیسای مه سیح وهک پر زگاری ده رم قه بول بکه. ئایا ئوه مانای ئوهی به کهیف خوم بثیم و شتی خراپه بکه و له گه ل ئوه شدا بچمه به هه شت له پاش مردن؟ کتابی پیرۆز چیمان فیرده کات له و مه سه له یه؟

نووسراوی پیرۆز وهلامی ئه م پرسیاره به پوونی ده داته وه له په رتوکی پوما، به شی شه ش کاتی ده فرمومی، ئایا له گوناه به رده وام بین تاکو نیعمه ت زیاد بیت؟ نه خیز! ئیمه که سه باره ت به گوناه مردین، ئیتر چون تیای دا بزین؟ (روما ۲: ۱، ۶) په یامی مردنی عیسای مه سیح له سهر خاچه که و هه لسانه وهی له گور پلانی راستودرو ووستی خودایه بق ئوهی گوناھباران پزگار بکات نه ک تنه لها له سزای گوناه به لکو له هیزی گوناه! ئه گه ره موژده یه به دلت وه و هریگری و به باوه پیکی راستگویانه، ووشی خودا فیرمان ده کات کهوا له ساتهی باوه دینی، خودا دوو ئیش ده کات له ناو تو:

یه که م، خودا له هه موو گوناھه کانت خوش ده بیت به ناوی مه سیح، وهک به لینی دا.

دووهم، خودا دلت نوی ده کاته وه به هیزی پرحی پیرۆز. پاشان ده سرت ده کهی به خوش ویستی راستودرو ووستی و پر لی بونی خراپه،

له بئر ئوهی خودا خەسلەتى پېرۇزى خۆی له ناوتدا جىڭىر دەکات. بۆيە، نووسراوى پېرۇز بەلین دەدا: ئەگەر يەكىك له مەسيح دا بېت، بەدېھىتراولىكى نولىيە، شتە كۈنە كان بەسەرچوون، ئەوهتا بۇونە نوي! (۲ کۆرسىس ۵ : ۱۷) ئەوهى بۇ ئىمە خۆى بەختىرىد.

تاکو لههەمۇ سەرپىچىيەك بمانكىرىتىمۇ و گەلەتكەن تايىھەت بۇ خۆى پاك بکاتەوه، دلگەرم بۇ چاکەكارى! (تىتۆس ۲ : ۱۴)

كاشى كەسىك بەراسىتى باوهەر دېنى بە پەروەردگار عىسى مەسيح، چى دى بەردەۋام نابىت لە كۈدنى خراپە، له بئر ئوهى خودا پۇچى دېرۇزى خۆى جىڭىر كرد لەناو ئەو كەسە و بەرۇبومى پۇچە كە ئەمەيە: خۇشەویستى، خۇشى، ئاشتى، ئارامگىرن، نيانى، چاکە، دلسوْزى، دلنەرمى و خۇرماگىرن. (كەلاتىھ ۵ : ۲۲، ۲۳)

لە وانهى داهاتتو تەماشى زىاتر دەكەين لەم پرسىيارە چۈن شوين كەوتۇرى مەسيح دەبىت بېت. خودا بەرەكتىدارت بکات. لەگەن ئەم ئايەتهى زەبورەكانى پىغەمبەر داود بەجىتان دېلىن: پىگای خودا تەواوه، وتهى خوداوهند يېڭەردى. ئەو قەلغانە بۇ ھەممۇ ئەوانەنى پەنائى بۇ دەبەن! (زەبورەكان ۱۸ : ۳۰)

گرنگترینی پرسیاره کانی ئەم وانهیه:

۱. ئایا له يەک کانیدا سازگار و سویلر هەلده قولیت؟

۲. ئەگەر خودا پیرۆز و پېرە لە بەزهیي، باشه بۆچى پاده وەستى و تەماشاي دەمەقالى و جەنگ و كوشتن و خراپەكارى جىهان دەكەت؟

۳. ناتوانى شتىك بىكەت يارمەتى ئەو خەلکە بىدات؟

۴. بەلام مەسيحە کانى دەلەن ئەو گوناھەي باپىرەگەورەمان ئادەم ئەنجامى دالە باخچەي بەھەشت بۆ ھەموو نەوه کانى بلاۋبووه، و خودا دەبىت سزايان بىدات. ئەم شتە چۆن دەبىت؟

۵. ئایا بە باوبابىرانمان ناچىن؟

۶. كى لە ئىمە دەتوانى بلى ھەرگىز تەنانەت يەك جاريش بىت لە فەرمانە کانى خودا دەرنە چۈوينە؟

۷. لەكىيە خەسلەتى گۈپىرەللى نەبۇونەمان بۇ ماۋەتە وە؟

۸. بۆچى كتابى پيرۆز دابەشى دوو بەش كراوه بۇ پەيمانى كۆن و پەيمانى نۇرى؟

۹. ئایا خودا دەتوانى لە ووشەي خۆى پەشىمان بىتە وە؟ ئایا خودا دلسىزە بەرامبەر بەلەنە کانى؟

۱۰. لەبەر ئەوهى خودا خۆى لە ووشەي فەرمۇويەتى كە دەتوانىن بىزانىن زيانى تاھەتايىمان ھەيە، ئىمە كىيىن بلەنەن كەس ناتوانى بىزانى لەكوى زيانى تاھەتايى بەسەر دەبەين؟

۱۱. ئایا بە راستى باوهەرت بە عيسىي مەسيح و قورىانىيە تەواوه كەى ھەيە؟ ياخود مەتمانەت بە (كىدەوە چاکە كانتە)؟

۱۲. عيسا پايكەياند كەوا يارمەتىدەرەك، (پاراكليتۆس) لەپاش ئەو دىت. عيسا باسى كىيى دەكرد؟

۱۳. ئایا ئەوه ماناي ئەوهىي بەكەيىف خۆم بىئىم و شتى خراپە بىكم و لەگەل ئەوه شدا بچەم بەھەشت لەپاش مەدن؟ كتابى پيرۆز چىمان فيردىكەت لەو مەسەلە يە؟

پیگای راست و دروستى:

وەرزى خويىنلنەوەي كتىبى پيرۆز

(۲۰۱۶)

Old Testament, Sorani (Draft), International Bible Society, 2005, 2009, 2011; Psalms, Biblica, 2013

Kurdish New Testament, International Bible Society, 1998; Biblica, 2011

ئەم خويىنلنەوە لە {The Way of Righteousness} by Paul Bramson, 1998 بەخەش كراوهە.

باوهەم ھىنەر: كۆمەلەي پیگای راستو دروستى

rrd2011@yahoo.com

www.rrdk.org